

**UCHWAŁA NR CXII/1087/2024
RADY MIEJSKIEJ W RADOMIU**

z dnia 25 marca 2024 r.

w sprawie przyjęcia Programu przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024-2030

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 40 z późn.zm¹⁾) i art. 92 ust. 2 ustawy z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U.z 2024 r. poz. 107) oraz art. 6 ust. 2 pkt 1 i ust. 3 pkt 1 ustawy z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U.z 2021 r. poz. 1249 z późn.zm.²⁾) Rada Miejska w Radomiu uchwala, co następuje:

§ 1. Przyjmuje się Program przeciwdziałania przemocy domowej i ochrony osób doznających przemocy domowej na lata 2024 - 2030 stanowiący załącznik do niniejszej uchwały.

§ 2. Wykonanie uchwały powierza się Prezydentowi Miasta Radomia.

§ 3. Uchwała wchodzi w życie z dniem uchwalenia z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2024 roku.

Przewodniczący Rady
Miejskiej w Radomiu

Dariusz Wójcik

---

¹⁾Dz.U. z 2023r.: poz. 572, poz. 1463, poz. 1688

²⁾Dz.U. z 2023 r.: poz. 289, poz. 535, poz. 1606.

Załącznik do uchwały Nr CXII/1087/2024
Rady Miejskiej w Radomiu
z dnia 25 marca 2024 r.

**PROGRAM
PRZECIWDZIAŁANIA PRZEMOCY DOMOWEJ
I OCHRONY OSÓB DOZNAJĄCYCH PRZEMOCY
DOMOWEJ
NA LATA 2024 - 2030**

RADOM 2024

Spis treści

Wstęp

I. CELE PROGRAMU

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

III. ADRESACI PROGRAMU

IV. REALIZATORZY PROGRAMU

V. AKTY PRAWA

VI. OBSZARY I KIERUNKI DZIAŁANIA

1. Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna

2. Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej

3. Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową

4. Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

VIII. SPOSÓB MONITOROWANIA I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

WSTĘP

Konstytucja Rzeczypospolitej Polskiej wskazuje, że instytucja rodziny jest objęta szczególną ochroną i opieką Rzeczypospolitej Polskiej, a jej dobro państwo ma obowiązek uwzględnić w swojej polityce społecznej, zwłaszcza przez udzielanie szczególnej pomocy rodzinom znajdującym się w trudnej sytuacji społecznej. Nie budzi więc wątpliwości fakt, że jednym z najważniejszych zadań państwa jest ochrona osób przed przemocą, również krzywdzeniem ze strony osób najbliższych. Osoby i rodziny doznające przemocy domowej pozostają w trudnej sytuacji społecznej, co stanowi podstawę do udzielenia im szczególnej pomocy przy użyciu metod i narzędzi określonych w obecnie obowiązującym porządku prawnym.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej definiuje przemoc domową jako jednorazowe albo powtarzające się umyślne działanie lub zaniechanie, wykorzystujące przewagę fizyczną, psychiczną lub ekonomiczną, naruszające prawa lub dobra osobiste osoby doznającej przemocy domowej, w szczególności: narażające tę osobę na niebezpieczeństwo utraty życia, zdrowia lub mienia, naruszające jej godność, nietykalność cielesną lub wolność, w tym seksualną, powodujące szkody na jej zdrowiu fizycznym lub psychicznym, wywołujące u tej osoby cierpienie lub krzywdę, ograniczające lub pozbawiające tę osobę dostępu do środków finansowych lub możliwości podjęcia pracy lub uzyskania samodzielności finansowej, istotnie naruszające prywatność tej osoby lub wzbudzające u niej poczucie zagrożenia, poniżenia lub udręczenia, w tym podejmowane za pomocą środków komunikacji elektronicznej. Zjawisko przemocy domowej, co podnosi obecna definicja, ze względu na sposób w jaki demonstrowane są zachowania sprawców przemocy oraz obszar funkcjonowania ofiary w obrębie, którego dokonuje się przemoc może przybierać różne formy:

- **przemoc fizyczna** polega na używaniu fizycznej siły w celu wymuszenia określonego postępowania (lub ukarania za złamanie reguł ustalonych przez sprawcę), wywołania lęku; odprowadzenia własnych, trudnych emocji (gniew, frustracja, niezadowolenie),
- **przemoc psychiczna** to bardzo szerokie spektrum działań i zachowań uruchamianych przez sprawcę celowo, nakierowanych na zmianę przekonań, nastawienia czy światopoglądu, a także zmianę potrzeb, ocen, uczuć, postaw ofiary tak, by osoba manipulowana działała zgodnie z oczekiwaniami sprawcy, pod jego pełną kontrolą. Tego typu przemoc koncentruje się na uzyskaniu psychologicznej dominacji nad ofiarą,
- **przemoc seksualna** polega na wymuszaniu niechcianych i nieakceptowanych przez ofiarę zachowań w celu zaspokojenia potrzeb seksualnych sprawcy,
- **przemoc ekonomiczna** to działania zmierzające do całkowitej finansowej zależności ofiary od sprawcy,
- **zaniedbanie** czyli wszelkie działania sprawcy, których skutkiem jest niezabezpieczenie podstawowych potrzeb bytowych.

W związku z powyższym przemoc domowa jest jednym z podstawowych zagrożeń środowiska rodzinnego, którego podstawą funkcją jest stworzenie optymalnych warunków do rozwoju i samorealizacji jego członków. Jak wynika z prowadzonych w tym zakresie badań empirycznych zdecydowaną większość osób doznających przemocy domowej stanowią kobiety, a w dalszej kolejności dzieci, osoby starsze i niepełnosprawne. Powyższe związane jest z obowiązującą normą społeczną i kulturową. Od zawsze bowiem istniało przyzwolenie społeczne stosowania przemocy wobec najbliższych, szczególności wobec kobiet i dzieci - rola mężczyzny jako „pana i władcy” czy stosowanie kar cielesnych wobec dzieci jako metody wychowawczej. Niebagatelny wpływ na stosowanie przemocy domowej ma również dziedziczenie wzorca przemocy z środowiska pochodzenia. Dzieci wychowujące się w środowisku domowym z problemem przemocy przyswajają zachowania dorosłych, których są świadkami lub ofiarami. Uczą się, że najlepszym i najbardziej skutecznym sposobem rozwiązywania konfliktów jest przemoc. Wpływ na stosowanie przemocy domowej niewątpliwie mają także uzależnienia, w tym przede wszystkim nadużywanie alkoholu. Wiele osób stosujących przemoc domową w chwili popełnienia czynu jest pod wpływem alkoholu, co osłabia kontrolę nad zachowaniem i zwiększa ryzyko reagowania złością, gniewem i agresją. Z badań przeprowadzanych w ostatnich latach na zlecenie Ministerstwa Rodziny Pracy i Polityki Społecznej wynika, że zwiększa się świadomość Polaków na temat zjawiska przemocy domowej, jak również na temat mechanizmów doznawania przemocy. Polacy zachowania przemocowe określają jako nieakceptowalne i niedopuszczalne. Jednocześnie zauważają, że niezbędne są kompleksowe działania, podejmowane w stosunku do osób doznających, ale i stosujących przemoc domową.

Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie usystematyzowała działania podejmowane przez różne instytucje działające w zakresie przeciwdziałania przemocy wskazując na konieczność pracy interdyscyplinarnej. Podstawowym narzędziem stały się Zespoły Interdyscyplinarne podejmujące działania w oparciu o procedurę „Niebieskie Karty”, która ma na celu tworzenie warunków do systemowego, interdyscyplinarnego modelu pracy z rodziną. W 2023 roku uchwalono ustawę z dnia 9 marca 2023 r. o zmianie ustawy o przeciwdziałaniu przemocy w rodzinie oraz niektórych innych ustaw, która wprowadza do porządku prawnego nie tylko nowe definicje pojęć, ale przede wszystkim wiele rozwiązań, których celem jest przede wszystkim zwiększenie bezpieczeństwa osób doznających przemocy domowej. Dodatkowo przepisy powyższej ustawy wprowadzają rozszerzenie kręgu osób doznających przemocy domowej, zwłaszcza o byłego małżonka, byłego partnera lub innego członka rodziny, niezależnie od faktu zamieszkiwania z osobą stosującą przemoc domową. Wskazują również, że szczególna ochrona i wsparcie powinny być dedykowane małoletnim, zarówno doznającym przemocy domowej, jak i będącym świadkami przemocy, którzy zgodnie ze zmianami ustawowymi są uznawani jako osoby doznające przemocy domowej.

Na terenie Gminy Miasta Radomia od lat podejmowane są systemowe i

kompleksowe działania, ukierunkowane na zdiagnozowanie przyczyn i zniwelowanie skutków występowania przemocy domowej. Holistyczne podejście obejmuje całokształt procesów zachodzących w środowisku domowym z problemem przemocy. Przy pojmowaniu rodziny jako pewnego systemu oddziałujących na siebie elementów, które dążą do uzyskania homeostazy, podejmowane są działania zarówno na rzecz osób doświadczających przemocy, jak i tych, którzy ją stosują. Procedura „Niebieskie Karty” jest jednym z narzędzi do pracy z rodziną doświadczającą przemocy. W 2011 roku wypełniono 45 formularzy „Niebieska Karta” (dalej NK), w 2012 roku – 419 formularzy NK, w 2013 roku - 338 formularzy NK, w 2014 roku – 424 formularze NK, w 2015 roku – 472 formularze NK, w 2016 roku - 519 formularzy NK, w 2017 roku – 524 formularze NK, w 2018 roku – 578 formularze NK, w 2019 roku – 598 formularzy NK, w 2020 roku – 611 formularzy NK, w 2021 roku – 628 formularzy NK, w 2022 roku - 681 formularze NK i w 2023 roku 725 formularzy NK. W każdym kolejnym roku ilość procedur „Niebieskie Karty” znacznie wzrasta, co pozwala przypuszczać, że osoby doświadczające przemocy decydują się mówić o swoim problemie i doświadczanej krzywdzie, szukając pomocy i wsparcia. Dlatego tak ważne jest stworzenie sprawnego systemu pomocy środowisku doświadczającemu przemocy, osobie doświadczającej przemocy, ale i osobie, która tą przemoc stosuje, by zrozumiała czynioną przez siebie krzywdę. Zaangażowanie w powyższe działania różnych służb i instytucji nie tylko systematyzuje te działania, ale daje szansę realnego udzielania kompleksowego wsparcia borykającym się z problemem przemocy. W związku z powyższym w odniesieniu do Krajowego Programu Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie na 2023 rok został opracowany i był realizowany Program Przeciwdziałania Przemocy w Rodzinie oraz Ochrony Ofiar Przemocy w Rodzinie na terenie Gminy Miasta Radom na 2023 rok, jak również Programy skierowane do osób stosujących przemoc w rodzinie – Program oddziaływań korekcyjno – edukacyjnych i Program Oddziaływań psychologiczno – terapeutycznych dla osób stosujących przemoc w rodzinie przyjęte na lata 2021 – 2025. Opracowanie nowego dokumentu podyktowane jest upływem perspektywy czasowej, na którą został ustanowiony obowiązujący, ale również zmian wprowadzonych nowelizacją ustawy i Rządowym Programem Przeciwdziałania Przemocy Domowej na lata 2024 – 2030. Zadaniem nowego Programu będzie kontynuacja szerokiego spektrum działań mających na celu zarówno zwrócenie uwagi opinii publicznej na zjawisko przemocy domowej, ochronę i pomoc osobom doświadczającym przemocy domowej, podejmowanie odpowiednich działań wobec osób stosujących przemoc domową oraz zwiększenie profesjonalizmu służb społecznych w udzielaniu pomocy osobom doświadczającym przemocy domowej.

I. CELE PROGRAMU

Cel główny:

Zwiększenie skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej oraz zmniejszenie skali tego zjawiska na terenie Gminy Miasta Radomia.

Cele szczegółowe:

Cel 1: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel 2: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej.

Cel 3: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Cel 4: Zwiększenie poziomu kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej w celu podniesienia jakości i dostępności świadczonych usług.

II. ZAŁOŻENIA PROGRAMU

W celu zwiększenia skuteczności przeciwdziałania przemocy domowej, w tym realizacji celów ustawowych oraz celów zawartych w Programie, określono cztery podstawowe obszary zawierające kierunki działań, przypisane do realizacji konkretnym podmiotom oraz sprecyzowano oddziaływania wobec różnych grup odbiorców:

1. profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna – obszar skierowany do ogółu mieszkańców miasta Radomia, w tym osób zagrożonych przemocą domową,

2. ochrona, pomoc wsparcie osób doznających przemocy domowej – obszar skierowany do osób doznających przemocy domowej, jak również do służb lub podmiotów zajmujących się ochroną i pomocą osobom doznającym przemocy domowej,

3. oddziaływanie na osoby stosujące przemoc domową - obszar skierowany do osób stosujących przemoc domową, jak również do właściwych służb lub podmiotów zajmujących się oddziaływaniem na osoby stosujące przemoc domową,

4. podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej – obszar skierowany do przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

III. ADRESACI PROGRAMU

Program jest skierowany do:

1. ogółu mieszkańców miasta Radomia, w tym osób zagrożonych przemocą domową,
2. osób doznających przemocy domowej,
3. osób stosujących przemoc domową,
4. świadków przemocy domowej,
5. służb zajmujących się przeciwdziałaniem przemocy domowej.

IV. REALIZATORZY PROGRAMU

Realizatorami Programu przeciwdziałania przemocy domowej są:

1. Zespół Interdyscyplinarny Gminy Miasta Radomia,
2. Urząd Miejski w Radomiu,
3. jednostki organizacyjne Gminy Miasta Radomia /placówki oświatowe, opiekuńczo-wychowawcze, ochrony zdrowia, pomocy społecznej/,
4. Policja, Prokuratura, Sąd, Areszt Śledczy, Żandarmeria Wojskowa,
5. organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe, media.

V. AKTY PRAWNE

Program będzie realizowany w oparciu o następujące akty prawne:

1. Ustawa z dnia 25 lutego 1964 r. - Kodeks rodzinny i opiekuńczy (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2809 z późn. zm.),
2. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (t.j. Dz.U. z 2024 r., poz. 17 z późn. zm.),
3. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny wykonawczy (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 127, z późn. zm.),
4. Ustawa z dnia 17 listopada 1964 r. - Kodeks postępowania cywilnego (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1550, z późn. zm.),
5. Ustawa z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks postępowania karnego (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 37 z późn. zm.),
6. Ustawa z dnia 12 marca 2004 r. o pomocy społecznej (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 901 z późn. zm.),
7. Ustawa z dnia 29 lipca 2005 roku o przeciwdziałaniu przemocy domowej (t.j. Dz.U. z

- 2021 r. poz. 1249 z późn. zm.),
- 8.** Ustawa z dnia 6 kwietnia 1990 r. o Policji (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz.145),
  - 9.** Ustawa z dnia 24 sierpnia 2001 r. o Żandarmerii Wojskowej i wojskowych organach porządkowych (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 1266 z późn. zm.),
  - 10.** Ustawa z dnia 21 czerwca 2001 r. o ochronie praw lokatorów, mieszkaniowym zasobie gminy i o zmianie Kodeksu cywilnego (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 725),
  - 11.** Ustawa z dnia 9 czerwca 2022 r. o wspieraniu i resocjalizacji nieletnich (Dz.U. z 2022 r. poz. 1700 z późn. zm.),
  - 12.** Ustawa z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2230 z późn. zm.),
  - 13.** Ustawa z dnia 26 października 1982 roku o wychowaniu w trzeźwości i przeciwdziałaniu alkoholizmowi (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 2151 z późn.zm.),
  - 14.** Ustawa z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 571),
  - 15.** Ustawa z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu narkomanii (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 1939),
  - 16.** Ustawa z dnia 8 marca 1990r. o samorządzie gminnym (t.j. Dz. U. z 2023 r. poz. 40 z późn. zm.),
  - 17.** Ustawa z dnia 26 stycznia 1984 r. – Prawo prasowe (t.j. Dz.U. z 2018 r. poz. 1914),
  - 18.** Ustawa z dnia 29 grudnia 1992 r. o radiofonii i telewizji (t.j. Dz. U. z 2022 r. poz. 1722),
  - 19.** Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie powiatowym (t.j. Dz.U. z 2024 r. poz. 107),
  - 20.** Ustawa z dnia 5 czerwca 1998 r. o samorządzie województwa (t.j. Dz.U. z 2022 r. poz. 2094, z późn. zm.),
  - 21.** Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku – Prawo oświatowe (t.j. Dz.U. z 2023 r. poz. 900, z późn. zm.)
  - 22.** Rozporządzenie Rady Ministrów z dnia 6 września 2023 roku w sprawie procedury „Niebieskie Karty” i wzorów formularzy „Niebieska Karta” (Dz. U. z 2023 r. poz. 1870),
  - 23.** Uchwała Nr 205 Rady Ministrów z dnia 9.11.2023 r. w sprawie ustanowienia Rządowego Programu Przeciwdziałania Przemocy domowej na lata 2024 – 2030 (M.P. 2023r. poz. 1232).

VI. OBSZARY I KIERUNKI DZIAŁANIA

Obszar 1: Profilaktyka, diagnoza społeczna i edukacja społeczna

Cel: Zintensyfikowanie działań profilaktycznych, diagnostycznych i edukacyjnych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej.

Kierunki działań:

- poszerzenie wiedzy mieszkańców Radomia na temat zjawiska przemocy domowej,
- diagnozowanie zjawiska przemocy domowej na obszarze Gminy Miasta Radomia,
- podniesienie poziomu wiedzy i świadomości społecznej w zakresie przyczyn i skutków przemocy domowej poprzez współudział w zorganizowanych kampaniach społecznych, które obalają stereotypy na temat przemocy domowej, usprawiedliwiające jej stosowanie, opisują mechanizmy przemocy domowej oraz jednoznacznie wskazują na ich społeczną szkodliwość i społeczno-kulturowe uwarunkowania, promują metody wychowawcze bez użycia przemocy i informują o zakazie stosowania kar cielesnych wobec dzieci przez osoby wykonujące władzę rodzicielską oraz sprawujące opiekę lub pieczę, promują działania służące przeciwdziałaniu przemocy domowej, w tym ochronę i pomoc dla osób doznających przemocy oraz interwencję wobec osób stosujących przemoc,
- współpraca pomiędzy organami samorządu terytorialnego, a kościołami lub związkami wyznaniowymi na danym terenie, w celu wprowadzenia elementów informacji i edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania poradni prowadzonych przez kościoły lub związki wyznaniowe lub do programów nauk przedmażeńskich,
- współpraca pomiędzy organami samorządu terytorialnego a organizacjami pozarządowymi, w celu wprowadzenia elementów edukacji na temat zjawiska przemocy domowej w ramach działania projektów prowadzonych przez organizacje pozarządowe,
- opracowywanie i realizacja programów służących działaniom profilaktycznym mającym na celu udzielanie specjalistycznej pomocy, zwłaszcza w zakresie promowania i wdrażania prawidłowych metod wychowawczych w stosunku do dzieci w rodzinach zagrożonych przemocą domową,
- prowadzenie poradnictwa, w szczególności przez działania edukacyjne służące

wzmocnieniu funkcji opiekuńczych i wychowawczych, alternatywnych wobec stosowania przemocy, jak również dotyczące wzrostu kompetencji rodziców i opiekunów w środowisku zagrożonym przemocą domową, a także w odniesieniu do grup ryzyka, np. małoletnich w ciąży.

Realizator działania:

- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Miasta Radomia,
- Urząd Miejski w Radomiu,
- jednostki organizacyjne Gminy Miasta Radomia /placówki oświatowe, opiekuńczo-wychowawcze, ochrony zdrowia, pomocy społecznej/,
- Policja, Prokuratura, Sąd, Areszt Śledczy, Żandarmeria Wojskowa,
- organizacje pozarządowe, kościoły i związki wyznaniowe, lokalne media.

Obszar 2: Ochrona, pomoc i wsparcie osób doznających przemocy domowej

Cel: Zwiększenie dostępności i skuteczności ochrony oraz wsparcia osób doznających przemocy domowej

Kierunki działań:

- realizacja zadań przez Zespół Interdyscyplinarny Gminy Miasta Radomia,
- realizacja procedury „Niebieskie Karty” przez uprawnione podmioty,
- upowszechnienie baz danych instytucji, podmiotów oraz organizacji pozarządowych udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej,
- rozbudowa sieci i poszerzanie oferty placówek wspierających i udzielających pomocy osobom doznającym przemocy domowej poprzez finansowanie:
  - punktów konsultacyjnych dla osób doznających przemocy domowej,
  - Ośrodka Wsparcia dla Osób Doznających Przemocy Domowej,
  - Ośrodka Interwencji Kryzysowej,
  - terapii indywidualnej i grupowej dla osób doznających przemocy, w tym specjalistycznego poradnictwa psychologicznego, pedagogicznego, prawnego i rodzinnego,
  - lokalnego telefonu zaufania,
- współpraca podmiotów publicznych i organizacji pozarządowych w zakresie pomocy osobom doznającym przemocy domowej,
- upowszechnianie informacji w zakresie możliwości i form uzyskania pomocy w szczególności: medycznej, psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, zawodowej i rodzinnej,

- opracowanie i realizacja indywidualnych i grupowych działań edukacyjnych kierowanych do osób doznających przemocy domowej, w szczególności w zakresie podstaw prawnych i zagadnień psychologicznych dotyczących reakcji na przemoc domową,
- realizowanie przez instytucje publiczne zajmujące się pomocą osobom doznającym przemocy domowej pomocy w formie poradnictwa medycznego, psychologicznego, pedagogicznego, prawnego, socjalnego, zawodowego i rodzinnego, terapii indywidualnej lub grupowej, pomocy w formie grup wsparcia lub innych grup samopomocowych,
- realizacja programów terapeutycznych i pomocy psychologicznej, pedagogicznej, prawnej, socjalnej, rodzinnej dla osób doznających przemocy domowej,
- zapewnienie osobom doznającym przemocy domowej miejsc całodobowych w ośrodkach wsparcia oraz ośrodkach interwencji kryzysowej,
- tworzenie i zwiększanie zakresu działania oraz dostępności do lokalnych i regionalnych telefonów zaufania, informacyjnych dla osób dotkniętych przemocą w rodzinie,
- wzmacnianie ochrony osób dotkniętych przemocą w rodzinie w toku postępowania karnego poprzez tworzenie odpowiednich warunków przesłuchań, m.in. przyjazne pokoje,
- zapewnienie ochrony dzieciom w trybie art. 12a ustawy z dnia 29 lipca 2005 r. o przeciwdziałaniu przemocy domowej,
- tworzenie warunków umożliwiających osobom doznającym przemocy domowej otrzymanie w pierwszej kolejności lokali socjalnych,
- monitorowanie pomocy udzielanej osobom doznającym przemocy domowej.

Realizator działania:

- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Miasta Radomia,
- Urząd Miejski w Radomiu,
- jednostki organizacyjne Gminy Miasta Radomia /placówki oświatowe, opiekuńczo-wychowawcze, ochrony zdrowia, pomocy społecznej/,
- Policja, Prokuratura, Żandarmeria Wojskowa, Sąd,
- organizacje pozarządowe.

Obszar 3: Oddziaływanie na osoby stosujące przemoc w rodzinie

Cel: Zwiększenie skuteczności oddziaływań wobec osób stosujących przemoc domową.

Kierunki działań:

- tworzenie i rozszerzanie oferty działań wobec osób stosujących przemoc domową, realizowanych przez instytucje rządowe i samorządowe oraz podmioty i organizacje pozarządowe, a także wypracowywanie i doskonalenie zasad współpracy między tymi instytucjami i podmiotami oraz organizacjami pozarządowymi i wdrażanie do realizacji,
- ewidencjonowanie instytucji rządowych i samorządowych, podmiotów oraz organizacji pozarządowych, które realizują wszelkie działania adresowane do osób stosujących przemoc domową,
- przesyłanie i rozpowszechnianie informatorów zawierających aktualne bazy teleadresowe z danego powiatu, właściwym miejscowo prezesom sądów rejonowych, prokuratorom rejonowym, komendantom powiatowym/miejskim Policji, komendantom oddziałów Żandarmerii Wojskowej oraz wchodzącym w obręb powiatu gminom, dwa razy w roku do dnia 30 stycznia i do dnia 31 lipca każdego kolejnego roku,
- interweniowanie oraz reagowanie właściwych służb na stosowanie przemocy domowej:
  - działania wobec osób stosujących przemoc domową, w tym w ramach procedury „Niebieskie Karty”
  - uniemożliwienie kontaktowania się osób stosujących przemoc domową z osobami doznającymi przemocy domowej między innymi przez:
    - wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową nakazu natychmiastowego opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia i zakazu zbliżania się do wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,
    - wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową zakazu zbliżania się do osoby doznającej przemocy domowej na wyrażoną w metrach odległość,
    - wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową zakazu kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej,
    - wydanie wobec osoby stosującej przemoc domową zakazu wstępu na teren szkoły, placówki oświatowej, opiekuńczej lub artystycznej, obiektu sportowego lub miejsca pracy, i przebywania na tym terenie,
    - zatrzymywanie osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową,
    - stosowanie przez prokuratora oraz występowanie do sądu o zastosowanie wobec osób, co do których istnieje podejrzenie, że stosują przemoc domową, środków zapobiegawczych, w szczególności w przedmiocie dozoru Policji z zakazem

kontaktowania się z osobą doznającą przemocy domowej, a także nakazania opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazania zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia, ewentualnie tymczasowego aresztowania,

– występowanie do sądu o zastosowanie wobec osób stosujących przemoc domową środków karnych lub probacyjnych polegających na obowiązku powstrzymywania się od przebywania w określonych miejscach, kontaktowania się lub zbliżania do pokrzywdzonego, nakazie opuszczenia wspólnie zajmowanego mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia lub zakazie zbliżania się do mieszkania i jego bezpośredniego otoczenia,

- działanie i współpraca służb w zakresie monitorowania zachowań osób uprzednio skazanych za stosowanie przemocy domowej, w tym wymiana informacji między nimi,
- opracowanie i realizacja programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową w warunkach wolnościowych i w jednostkach penitencjarnych,
- zwiększanie udziału osób skazanych przez sąd za przestępstwa w związku z przemocą domową w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową przez wzrost liczby wniosków kierowanych do sądu w tym przedmiocie,
- zapewnienie dostępu do programów korekcyjno-edukacyjnych w każdym powiecie poprzez całoroczną dostępność miejsc w realizowanych programach,
- monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową oraz badanie skuteczności programów korekcyjno-edukacyjnych kierowanych do osób stosujących przemoc domową przez monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po ukończeniu programu korekcyjno-edukacyjnego,
- opracowanie i realizacja programów psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową w warunkach wolnościowych i w jednostkach penitencjarnych,
- zapewnienie dostępu do programów psychologiczno - terapeutycznych w każdym powiecie poprzez całoroczną dostępność miejsc w realizowanych programach,
- monitorowanie udziału osób stosujących przemoc domową w programach psychologiczno - terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową oraz badanie skuteczności programów psychologiczno - terapeutycznych kierowanych do osób stosujących przemoc domową przez monitorowanie ich zachowań przez okres do 3 lat po ukończeniu programu psychologiczno – terapeutycznego,
- opracowanie i realizacja programów edukacyjnych lub/i wspierających dla osób stosujących przemoc domową, które ukończyły program korekcyjno-edukacyjny lub psychologiczno-terapeutyczny.

Realizator działania:

- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Miasta Radomia.
- Urząd Miejski w Radomiu,
- jednostki organizacyjne Gminy Miasta Radomia /placówki oświatowe, opiekuńczo-wychowawcze, ochrony zdrowia, pomocy społecznej/,
- Policja, Prokuratura, Żandarmeria Wojskowa, Sąd, Areszt Śledczy,
- organizacje pozarządowe.

Obszar 4: Podnoszenie kompetencji, rozwijanie i doskonalenie umiejętności służb i przedstawicieli podmiotów realizujących działania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej.

Cel: Podnoszenie jakości i dostępności świadczonych usług przez rozwijanie i doskonalenie kompetencji przedstawicieli instytucji i podmiotów realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej .

Kierunki działań:

- opracowywanie diagnoz potrzeb szkoleniowych członków zespołów interdyscyplinarnych oraz grup diagnostyczno - pomocowych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- wzmacnianie kompetencji zawodowych oraz przeciwdziałanie wypaleniu zawodowemu osób realizujących zadania z zakresu przeciwdziałania przemocy domowej poprzez wdrożenie systemu wsparcia dla osób pracujących bezpośrednio z osobami doświadczającymi przemocy domowej i z osobami stosującymi przemoc domową, w formie m.in. superwizji, coachingu, doradztwa, grup wsparcia.

Realizator działania:

- Zespół Interdyscyplinarny Gminy Miasta Radomia,
- Urząd Miejski w Radomiu,
- jednostki organizacyjne Gminy Miasta Radomia /placówki oświatowe, opiekuńczo-wychowawcze, ochrony zdrowia, pomocy społecznej/,
- Policja, Prokuratura, Żandarmeria Wojskowa, Sąd, Areszt Śledczy,
- organizacje pozarządowe.

VII. PRZEWIDYWANE EFEKTY REALIZACJI PROGRAMU

Zakłada się, że zadania realizowane w ramach Programu doprowadzą do zwiększenia skuteczności pomocy i wsparcia osobom zagrożonym i doznającym przemocy domowej poprzez:

- podniesienie świadomości społecznej w obszarze przeciwdziałania przemocy domowej oraz zwiększenie wiedzy na temat mechanizmów i skutków przemocy,
- rozwój, wzmocnienie i upowszechnienie działań profilaktycznych w zakresie przeciwdziałania przemocy domowej,
- podniesienie jakości usług świadczonych na rzecz osób zagrożonych bądź doznających przemocy domowej,
- zwiększenie dostępności do pomocy specjalistycznej osobom doznającym przemocy domowej, w tym zapewnienie miejsc w całodobowych placówkach udzielających pomocy,
- zintensyfikowanie i podniesienie jakości działań w stosunku do osób stosujących przemoc domową, w tym rozwój:
  - programów korekcyjno-edukacyjnych dla osób stosujących przemoc domową,
  - programów psychologiczno-terapeutycznych dla osób stosujących przemoc domową,
  - innych – uzupełniających korekcję i terapię osób stosujących przemoc domową,
- podniesienie kwalifikacji i wzrost kompetencji osób zajmujących się świadczeniem usług dla osób i dotkniętych przemocą domową oraz osób tę przemoc stosujących.

VIII. SPOSÓB MONITOROWANIA I SPRAWOZDAWCZOŚĆ

Ewaluacja Programu będzie przeprowadzana podczas spotkań Zespołu Interdyscyplinarnego Gminy Miasta Radomia. Program monitorowany będzie po zakończeniu roku kalendarzowego. Sprawozdanie będzie zawierało podsumowanie i wnioski płynące z realizacji działań. Uzyskane z monitoringu dane pozwolą na proces ewaluacyjny Programu. Określone zostaną również priorytety w zakresie przyszłych zadań realizowanych na rzecz przeciwdziałania przemocy domowej na terenie Gminy Miasta Radomia. W związku z powyższym podmioty realizujące Program dokonają analizy jakościowej i ilościowej wykonanych zadań.